

Egidius

Blaricum, 21 oktober 2016

Denkend aan vriendschap, schoonheid, 2009, 2010, 2011, 2012,
2013, Friesland, Den Haag, Noorwegen, geluk, en verdriet.

Voor Luitzen, Veer, en Mem.

Voor Jelle, Trijntje, Jin Hee, Henrica, Redmer, en Frytsen.

Voor Everine, Richard, Jorne, Dagna, Fenna, Jelte, en Frank.

Voor Ben en Suzanne, Stefan en Meike, Sven en Larissa,
Tjerk en Loes, Joost en Jacqueline, Leon en Jasmijn, Peter,
Nico en Mirjam, Wytze, en Wopke.

Voor mijn prachtige vrouw Silvia, dochter Tara, en zoon Lude.

De wind blaast in mijn natte gezicht. Daar loopt hij, lange armen en lange benen. Een lach en de zon op zijn gezicht. De wind raapt hem op. Daar zweeft hij, hoog boven het water langs de kust. Hij landt zachtjes op een rots. Daar ligt hij, golven spoelen zijn lichaam weg. Wat rest zijn de contouren van een grote man met een krachtige grimas, gesleten in steen. Ik doe mijn ogen open.

Nils

*Egidius, waar ben je gebleven? Ik mis je zo, mijn kameraad.
Jij koos de dood, liet mij het leven. Je vriendschap was er vroeg en
laat, maar 't moest zo zijn, een van ons gaat.
Nu ben je in 't hemelrijk verheven, helderder dan de zonneschijn,
alle vreugd is jou gegeven.*

Fragment uit de vertaling van 'Egidius waer bestu bleven' (K. Heeroma)

Deel I

Vincent

Rode bladeren van de boom. Rode bladeren in een droom. Rode bladeren, ze stromen door mijn aderen, in mijn dromen. Ze benaderen mijn leven. Rode bladeren van 1000 bomen, rode bladeren uit 1000 dromen.

Vincent

Het hele lijf gebonden aan de fiets. Eén machine verbonden met de weg. De geest leeg van ongeluk en vol van het systeem, en dat systeem bruist van energie, van elektriciteit. En elektriciteit is 'de shit,' denkt Vince. Hij beleeft het wielrennen deze middag, op zo maar een zondag in april. Het is zacht voorjaarsweer. Niet te veel zon, niet te veel wind. Vince wil regen voelen, en het is droog. Geen gewone gedachte voor een wielrenner, en dat is Vince ook niet. Hij berijdt een tweedehands Peugeot fiets. Een klassiek stalen model. Zijn witte sneakers zitten in de gespjes aan de pedalen. Hij draagt een paars joggingpak. Er komt een mooie zwarte mat onder zijn, achterstevoren gedragen, gele petje vandaan. Vince is ook ongewoon bruin voor een gemiddelde renner in april.

Het landschap is oer Hollands. Weilanden, slootjes, stroken met boompjes, boerderijen, de berm, en de weg. Alles ordelijk verdeeld. Alles in orde deze middag.

'Regen!' Het miezert eerst en dan volgt er een plensbui. Het joggingpak is in mum van tijd kilo's aangekomen, en de gympies soppen. Het is nog zeker een uur fietsen terug naar huis. Vince is hier niet mee bezig. Zijn gedachten dwalen af, terwijl zijn huid wordt geteisterd door de waterkou. Hij gaat op in zijn omgeving. Het wegdek glinstert terwijl de lucht pikzwart is. Vince geniet er driftig van.

Hier fietst een geboren man uit een gebroken mens. Iemand die weet dat omstandigheden geaccepteerd moeten worden.

'De natuur geeft en neemt. In de natuur voel je wat er toe doet. Dat heet geluk. Het grote geluk is het bestaan. Het geluk is geen onderdeel van liefde, maar een voorwaarde. Geluk halen uit je omgeving, en dan kan je pas liefde geven.'

'De romantiek woont in de natuur. Romantische verhalen beginnen daar waar liefde eindigt. Soms moet liefde opzij gezet worden, zodat het niet sterft.'

Een zuinig zonnetje breekt door. De flauwe tegenwind fungeert als föhn. Vince demarreert van versnelling naar versnelling. Hij koerst in een trance.

Een aantal jaren geleden zat hij vast in een somber stilleven, en nu fietst Vince, en is hij springlevend.

Zijn gedachtes nemen de loop en bewandelen een bewogen tijd, waar veel werd gewonnen, maar hij zijn vriend Egbert verloor.

Rust. Voor het raam. Vince zit graag voor het raam. Het maakt hem rustig. Veilig tussen binnen- en buitenwereld. De veiligheid zit in de doorzichtige grens van glas. Vandaag is de buitenwereld een groep rotsen bedekt met mos en dennenbomen. Het is zonnig in de buitenwereld. Vince is er twee weken op uit getrokken. Met Lars en Egbert. Lars, Egbert, en Vince in Noorwegen.

Lars en Egbert zijn buiten. Op zulke momenten zit Vince liever binnen. Hij zit daar voor het raam na te denken over de grote buitenwereld. Deze is boosaardig, weet Vince, ook al is het zonnig. Vince is kwaad op de hele wereld. Binnen en buiten. Maar vooral op de buitenwereld. Op de maatschappij. Daar verandert al het geluk in pijn. Om deze pijn draagbaar te maken verbinden mensen zich met elkaar, denkt Vince. 'Samen de pijn verdragen, dat is de maatschappij.' Vince zit binnen om zich aan de maatschappij te onttrekken. Ook als deze bestaat uit slechts twee vrienden.

Vince is als Vicente geboren in Brazilië. Zijn ouders hadden niet de macht om hem op te voeden. Vince heeft zijn ouders nooit gekend. Zijn eerste kinderjaren beleefde hij als wees, vondeling, en zwerver. Kind heeft hij zich nooit gevoeld. 'Als kind red je het niet in je eentje.' Via een kindertehuis is hij op zijn vierde levensjaar in Nederland beland. Bij de familie Groen. Sindsdien heet hij Vincent Groen. Hij groeide op in een klein dorpje in het noorden van Nederland. Daar kent hij Egbert van.

Lars kent hij niet zo goed. Zeker niet uit die tijd in het dorp. Ook al woonde Lars er ook, en zijn ze even oud. Ook al waren ze toen al vaak met zijn drieën. Vince vond, en vindt Lars niet zo interessant. 'Wel een goede voor erbij. Aardige gozer. Lekker sportief, al vindt hij dat zelf vooral.' Vince vindt hem vaak een beetje sneu. 'Maar, goeie jongen. Laat maar gaan op zijn racefiets.'

Vince herinnert zich de tijd in zijn jeugd met Egbert nog goed. Samen helpen op de boerderij van boer Groen. Hutten bouwen achter het voetbalveld in de bosjes. Samen één, samen sterk, in één wereld. De wereld van Egbert en Vincent. Ze vulden elkaar goed aan, toen daarbuiten in het dorp. Ongeduld en rust, afschuw en bewondering, maar vooral haat en liefde. Vince ziet zichzelf in de spiegeling van het raam. Niet dat hij zichzelf herkent. Hij voelt zich een oude man. De man in de spiegeling moet begin dertig zijn. Zijn hoofd zit vol met woede en vragen, dus verwacht hij rimpels, veel rimpels. Maar hij ziet geen rimpels, hij ziet een babyface zonder uitgesproken uitdrukking. Hij ziet geen strakke lippen en er zit te veel haar op zijn hoofd. Er zit zoveel onbegrip in dat hoofd, maar niks te lezen in de ogen. De ogen zijn groot en bruin. Ze kijken vol bewondering naar een steen in de zon.

Groene handen en een groen hoofd. Een groen hoofd met schone witte vlekken en oranje haren. Een snor, een baard, en krullend haar bovenop, met daaronder diepe rimpels in een frons.

De stand van de huid rondom ogen en mond verraden een levensgenieter. De ogen zijn klein en groen. Bescheiden, en één met de natuur. Behalve het gezicht is er meer te zien in de spiegeling van de fjord. Een heuvelachtig bruin, groenig landschap, wolken, de zon, en de hemel weerkaatsen in golvende slierten. Een man zit zich te wassen aan de oever, op een grote steen. Hij is smerig geworden op zijn tocht door het bos langs de fjord.

De man laat het wassen voor wat het is en begint aan zijn terugtocht. Eerst langs het kiezelstrand. Na een half uurtje is hij bij de monding van het riviertje. Hier moet hij langs terug naar de auto. De auto staat zo'n 500 meter hoger, boven aan de weg. Het gaat hem zeker een uur kosten om daar te komen.

Egbert koos op de heenreis ook de route langs de rivier, maar dan vanaf de auto naar beneden, uit praktische overwegingen, voor een goede oriëntatie, maar de tocht langs het water is ook mooi divers. De rivier is behalve rivier ook met stukken een groep wilde watervalletjes of een kabbelend beekje.

Behalve de stilte in de wind is alleen het geluid van het water te horen. Het stroomt, dondert, stort en wast zich naar de fjord. De route omhoog is vrij lastig te nemen.

Het grootste gedeelte is wel goed bewandelbaar, maar de stukken langs de watervallen zijn lastig. De hoogteverschillen zijn moeilijk overbrugbaar. Na een kwartier lopen staat Egbert voor de beklimming langs het eerste watervalletje.

Het is een stuk van zeker vijf meter welke steil omhoog gaat. De gaten tussen de rotsen zijn voor de voeten, en de wortels van de kleine boompjes voor de handen. Egbert komt moeizaam boven. Zijn vermoeide spieren in zijn benen laten hem wankelen wanneer hij boven is gekomen. Het lukt hem maar net om zijn evenwicht te bewaren. Hij staat met zijn gezicht richting de fjord. Zijn rechervoet glijdt weg. Hij valt naar beneden. Het is een rommelige val met botsingen tegen de rotswand. De val wordt hier en daar geremd door de kleine boompjes. Egbert is de hele vijf meter naar beneden gevallen. In stilte ligt hij op de grond, met bloed aan zijn groene handen en gezicht.

De wind zwelt aan. Het ritselt tussen de boompjes. De zon verdwijnt achter de wolken. Vince voelt verdriet. Zijn ogen zijn vochtig. De wind zingt door een bergspleet. Een blonde man bijt zich omhoog, dansend op een fiets. De wolken in de lucht vormen een groot hek. Als een sluitende poort. De blik van de fietser is naar beneden, op het wegdek. Elanden drinken water onderaan de waterval. Er druppelt bloed in het water.

De fietser waant zich een vluchter, vluchtend omhoog. Vince ligt op de grond en sluit zijn ogen. Hij voelt zijn benen niet meer, hij zweeft. De zon breekt door. Vol in het gezicht. De smaak van bloed. De geur van een warme vacht. Het bonst in het hoofd. Het bonst in de hoofden.

Het is een mooie afdaling. Eén waar je lekker op kunt bijtrappen. Vijfenvijftig geeft de teller aan. Lars is nu zo'n zestig kilometer onderweg op zijn atb-fiets. Hij is een dertigjarige jongeman. Hij heeft een goede baan, een lieve vriendin, een mooi huis in een nette buurt, een leven op orde. Hij is met twee jeugd vrienden op vakantie in Noorwegen. Zijn vriendin is niet mee. Zijn relatie met haar is nog pril. Volgend jaar wil hij met zijn vriendin vakantie vieren. Lekker samen ergens op een strand. Rust pakken na een jaar knallen. Hij hoopt komend jaar promotie te krijgen op zijn werk. Op sportgebied wil hij ook knallen. Hij gaat zijn persoonlijk beste tijden aanvallen, en nu is hij bezig de basis hiervoor te leggen. Hij gaat lekker zijn eigen weg. 'Doen Vince en Egbert toch ook. Mooie lui,' denkt hij lachend. Voor hun geen fietstocht. Ook geen goede baan, lieve vriendin, of een mooi huis. Toch zijn ze altijd bezig. Zo lijkt het. Ze geven Lars positieve input. Vince is de creatieveling en Egbert is de avonturier. Lars ziet het gele busje van Egbert staan. Het staat aan de kant van de weg. Lars stopt bij het busje. Hij probeert Egbert te bellen.

Geen gehoor, maar hij ziet zijn telefoon oplichten in het busje. 'Egbert.' Egbert!' 'Egbert!' Geen reactie. Lars besluit terug te fietsen naar het vakantiehuis waar de drie verblijven.

'Goedemiddag!' Vince schrikt, en richt zich op uit liggende positie. 'Hé...,' zegt Vince terug. 'Lekker gefietst?' 'Jawel, lekker liggen liggen Vinsie?' De toon bevalt Vince niet helemaal. Hij laat niks merken en zegt zo opgewekt mogelijk, 'lekker chill, bakkie doen?' 'Ja, zo...Ik ga eerst douchen.' Lars loopt richting de douche, en Vince richting de keuken, allebei wankelend, de één moe van het fietsen, de ander van de alcohol.

Lars en Vince drinken koffie. Vince drinkt voor twee man. Hierbij rookt hij ook voor twee man. Er wordt gesproken. Over Lars. Over zijn ambities en zijn succes. Vince voert het gesprek om de tijd te doden totdat Egbert terug is. Hij stelt de interessante vragen, en Lars geeft de snelle antwoorden. Er wordt op de deur geklopt. 'Hé Egbert!' Er volgt geen normale reactie. Geen Egbert die de kamer inloopt. Het blijft net iets te lang stil. De twee kijken elkaar aan. Voor het eerst deze middag. Dat besef voelt vreemd. Dan wordt er weer op de deur geklopt. 'Hello, anybody, hello!' Het accent is Noors en de toon hard, maar toch ingetogen. Lars springt op, en haast zich naar de voordeur. Vince steekt nog een sigaret op.

Vanaf zijn plek kan hij het gesprek aan de voordeur goed volgen. Het is een heel kort gesprek.

'Your friend with the red hair..' 'Yes.' 'We found him in the forest near the fjord..' 'What..' 'An accident..' 'Fu..' 'We brought him to the hospital.' 'Kut, shit..' 'Come I'll bring you..'

De twee zitten even later in een avondse Mercedes. De stank is er niet te harden. Achter het stuur zit een visser. Hij draagt een regenpak, laarzen, en een mutsje. Alles in een donkerblauwe kleur. De man is erg dik. Zijn gezicht is heel bloot, met de rode wangetjes die horen bij een dikke man. Hij praat honderduit. Onzin en waarheden volgen elkaar in een hoog tempo op. Zo vertelt hij over de vissen, de elanden, zijn familie, over Amsterdam, en Noorse hoeren. Ook vertelt hij over hoe ze Egbert hebben aangetroffen. Hij en zijn broer, die er nu niet bij is, en ook Lars heet. Lars zit voorin en humt mee als de man praat. Of hij laat stiltes vallen. Vince zwijgt. Hij zit achterin, en drinkt uit een half literblik bier van een goedkoop merk.

'During the fishing we heard the sound of elks in the distance, me and my brother Lars decided to take a look..'

Het bevreesdde de man elanden te horen loeien over een grote afstand. Aanhoudend en hard. Zeer ongewoon voor de als schuchter bekend staande dieren. Er werden geen elanden gevonden. Tot hun schrik lag er een gewonde bebloede man.

De Noorse broers droegen de man naar één van hun auto's, die niet veel verder stond, aan de rand van een beschut binnenweggetje. In de portemonnee van Egbert vonden ze de verblijfsgegevens. Ze brachten Egbert meteen naar het ziekenhuis. Hij was er slecht aan toe. Nu twee uur later rijdt de man opnieuw naar het ziekenhuis. De stank is verschrikkelijk. 'Misschien is Egbert wel dood.'

Een heuvellandschap met witte hekjes schiet voorbij. Een laatste slok bier. 'That's a..... animals..' 'Ok.' 'In this.... lots of..' 'We really.....period..' 'Godverdomme,' denkt Vince. Het heuvellandschap verandert langzaam in een stadje. De vrolijk gekleurde houten huisjes veranderen mee in ernstige betonnen flatjes, met de uitstraling van een stapel grindtegels. 'My brother....this town..' 'Ok.' 'What the fuck, fuck op met je ok!' Het stormt in Vince' hoofd.

Voor bijna elke flat ligt een zebrapad. Na elke flat meestal een rotonde. Het verkeer manifesteert zich. Netjes en traag. De man houdt eindelijk, voor even, zijn mond. 'There's the hospital guys!' De man wijst, en stopt honderd meter verder aan de weg. Ze zijn gestopt bij een gebouw wat nog het meeste lijkt op een oude school. Voor het ziekenhuis staat een hek, van gietijzer, met spijlen. Een hek, van zo'n twee meter hoog, waar je doorheen kan kijken. Een hek als rondom een begraafplaats. Door het hek zijn geen graven te zien. Wel ambulances, mensen in rolstoelen, en een gebouw.